

GD Rundveedierenarts Jan Muskens:

Extra energie voor kalveren in de winter

“Bij koud weer in de winter hebben kalveren meer energie nodig. Wat zo logisch lijkt, wordt in de praktijk nog weleens vergeten, zo merken we bij de GD Veekijker. Zo kwamen er vorig jaar vragen binnen van een groot melkveebedrijf waarbij in januari en half februari meer dan de helft van de kalveren in de eerste levensmaand stierf. Na de geboorte werden de kalveren gehuisvest in eenlingboxen of iglo's en kregen ze meteen 2 liter biest. Na ongeveer een week werden de kalveren in een groepshuisvesting bij een melkdrinkautomaat geplaatst en kregen ze de beschikking over hooi, kalverkorrel en water uit een drinkbakje. Het leek allemaal keurig in orde en toch was er enorm veel kalversterfte. Bij de GD werden drie kalveren ter sectie aangeboden met als klachten diarree en plotselinge sterfte. Belangrijke verschijnselen waren een sterke vermagering,

Advies is om tijdens de koude wintermaanden de kalveren 10% extra energie te geven.

dunne inhoud in de pens en weinig inhoud in de dunne darm. Bij onderzoek van de darminhoud werd een geringe hoeveelheid cryptosporidiën aangetoond, andere infectieuze oorzaken zijn niet gevonden.

Door een GD Veekijker dierenarts is contact opgenomen met de dierenarts van het betreffende bedrijf. Omdat alle drie de onderzochte kalveren sterk vermagerd waren en er geen duidelijke infectieuze oorzaken waren vastgesteld, werd geadviseerd om extra aandacht aan de voeding te besteden, onder andere de werking van de kalverdrinkautomaat te controleren. Deze bleek maar de helft van de aanbevolen hoeveelheid melkpoeder af te geven. Een fout met grote gevolgen, vooral door de koude winter. Na herstel van de kalverdrinkautomaat knapten de kalveren snel op en was diarree geen probleem meer.

Op zich ging het om een incident, echter in de wintermaanden krijgt de GD vaker kalveren aangeboden die sterk vermagerd zijn, vooral tijdens koude wintermaanden. Naast energie voor groei heeft het kalf ook extra energie nodig om zich warm te houden. Advies is om tijdens de koude wintermaanden de kalveren 10% extra energie te geven.

Dit kan door 1 liter melk per dag extra te geven (dan wel 3x per dag voeren) of door 10% extra melkpoeder per liter melk te geven (melk “indikken”). Uiteraard is het ook belangrijk dat het kalf een droog en warm ligbed heeft, niet in de tocht ligt, en altijd water ter beschikking heeft, ook als het vriest. Zorg daarbij voor de juiste aanmaaktemperatuur van de melk (meestal 45-55 °C). Verstrek de melk bij een temperatuur van ongeveer 40 °C en steeds op dezelfde tijdstippen (regelmaat).”

Met haar monitoringsactiviteiten waakt GD over de diergezondheid in Nederland. Onder andere via GD Veekijker, waar vragen van dierenartsen over bijzondere gevallen binnenkomen. Naast de helpdesk-functie is GD Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid, in het belang van veehouder en sector. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert.